

aeris volatilia Postea inuitatur ad Dei laudes omnes bestie tam fylæstres, quâ domestica: tam cœures, quâm in domite.

Benedicite filii hominum domino. Hoc est homines. Vñstrum est in literis diuinis homines app'lati filios hominum,

Psal. 13. vt Psalmo tertiodécimo, Dominus de cę lo prospexit super filios hominum. Et

Psal. 44. quadragesimoquarto. Speciosus forma Prou. 8. præ filii hominum. Capite octavo Proverbiorum, Vox mea ad filios hominum.

Ioel. 1. Et Ioeles primo: Confusum est gaudium a filiis hominum.

Benedicat Israël dominum. Vbi homines generati ad Dei laudes excitauit, descendit peculari quodam modo ad Israelitę, vt quod in vniuerso sit dictum, id in parte dicatur. Fit Israeliticu populi mētio, quia n̄ eo erat Dei fides, & vincere Deus in eo cognoscetur, iuxta illud re-

Psal. 75. ḡu ac diuinis vatis Psalmi 75. Norus in Iudea Deus, in Israel magnum nomen eius.

Deut. 4. Capite quarto Deuteronomiū ait ita Moses: Non est ha natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecrationib.

Psa. 147. nostris: Et diuinus Psaltes Psal. 147. Qui annuntiat verbum suum Jacob, instituit & iudicia sua Israel, non fecit taliter omni nationi, & iudicia sua non manifestauit eis. De iudeorum populo ap' sapientia capite 24. Ecclesiastici, Radicauit in populo honorificato, & in partes Dei mei hæreditas illius, & in plenitudine sanctorum detinatio mea. At postquam gens illa Christianum ad cædem crudelissimam vocavit, & in pertinacia permaost, effecta est abiecta, vilis, fordida, contempta, intolerabilis errorum ac scelerum maculæ contaminaata. Iudei obscurati vocantur Israel secundum carnem, Israel autem secundum spiritum sunt vere Christiani sive ex Gentibus, sive ex Iudeis. At hoc Danielis loco per Israelem intelligitur populus Israeliticus genus ducens ab Israele, Jacob autem fuit a Deo vocatus Israel, hoc est fortis cum Deo, vel præualens Deo, vel

Ecccl. 24: Hieron. ut diuinus alii Hieronymus in quæstionibus in Genesim, princeps cum Deo. Ita enim

Gen. 32. ait scriptura capite trigesimo secundo Ge-

nesis, Mansit Jacob solus, & vir luctabatur cum eo usque mané. Qui cū videret, quod eum superare non posset, retigit nreum femoris eius, & statim emarcuit. Dixitque ad eum, Dimitte me, iā enim ascendi aurora. Respondit, non dimittā te, nisi benedixeris mihi. Ait ergo, nimirum angelus, Quod nomen estib⁹? Respondit, Jacob. At ille nequaquam, inquit, Jacob appellabitur nomen tuum, sed Israel, quia si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines præualebis? Capi-

Gen. 35.

ta. Apparuit autem Deus iterum Jacob, postquam reueritus est de Mesopotamia Siria, & venit in Be'el, Benedixitque ei dicens, Non vocaberis ultra Jacob, sed

Israel erit nomen tuum. Capite trigesimo secundo vide: ut promisum fuisse illi hoc nomen, & capite trigesimoquinto editum. Simile huic habemus de duco Petro in euangelio, nam Ioannis primo dixit ei Ioan. 1.

dominus, Tu vocaberis Cephas, quod idem est ac Petrus. Et postea capite sexto decimo Matthæi, Tu es, inquit, Petrus, &

super hinc petram aedificabo ecclesiam meam. Sed dices, Qui fieri potest, ut verum sit, quod ait Moses, dixisse Deum,

Nequaquam Jacob appellabitur nomen tuum, sed Israel, cūm in eodem capite

35. Genesim paulo post appelletur Jacob, Gen. 35. & deinceps l̄ penumero? At tam capite trigesimo secundo quām trigesimoquinto

Genesim est in Hebreo Hodh, pro quo Latini noster interpres capite 32. nihil posuit, capite autem 35. veritatem vtrā. Id enim significat, vt Esaie 5. Quid est, quod debui vtrā facere vinea mea? Significat etiam adhuc, vt capite 25. Genesim, Ad-

huc pater meus vivit? Præterea significat duntaxat, sive solū, vt his locis iuxta virorum doctorum sententiam, vbi de nomine agitur Israeli, vt sit eorum sensus, virum illum non solūm vocandum esse Jacob, sed etiam Israelem. At si tibi non placet, accipi vocem Hodh pro solū, sive duxaxat, certe supplendum videtur vocabulum aliquod idem significans. De huius nominis Israeli interpretabitione & etymologia est inter multos contro-